

FINANS- och EKONOMIUTSKOTTETS betänkande N:o 1/1942 i anledning av representanten Fanny Sundströms m.fl:s petition N:o 7/1942 med framställning om att giva landskapsnämnden i uppdrag att förelägga landstinget förslag till brandlag för landskommunerna i landskapet Åland.

Landstinget har inbegärt finans- och ekonomiutskottets yttrande över ovannämnda petition.

Jämte den 25 oktober 1934 dagtecknad framställning N:o 10/1934 hade landskapsnämnden förelagt landstinget förslag till brandlag om brandstadga för landskapet Åland.

Uti sitt över denna framställning avgivna yttrande framhåller lagutskottet i betänkande N:o 8/1934 hurusom före brandlagens och brandstadgans tillkomst i riket någon genom lagstiftning ordnad organisation av brandväsendet överhuvud icke förefunnits. Endast spridda stadganden förekommo i skilda lagar och förordningar, några av mycket gammalt datum. För städernas vidkommande hade det förebyggande brandskyddet huvudsakligen ordnats genom på förvaltningsrättslig väg fastställda brand- och byggnadsordningar samt genom försäkringsbolagens föreskrifter.

Ehuru väl tillkomsten av brandlagen och brandstadgan fördenskull måste betraktas såsom en utomordentlig vinning fann lagutskottet likväl, enär varje erfarenhet om brandlagstiftningens tillämpning i riket vid denna tid ännu saknades, det vore skäl att tillsvidare ställa sig avvaktande, detta så mycket mer som brandlagstiftningen ställer rätt stora ekonomiska anspråk på kommunerna och deras innebyggare. För en dylik avvaktande hållning talade även den omständigheten, att frivilliga brandkårer i flere landskommuner bildats eller voro under bildning, om vilka kårers verksamhet då ännu erfarenhet ej vunnits, likaså avsaknaden av en enhetlig byggnadsstadga för landskommunerna. Med fäst avseende å dessa synpunkter föreslog lagutskottet, att landskapsnämndens ifrågavarande lagstiftningsinitiativ finge förfalla.

Sedan stora utskottet omfattat lagutskottets ståndpunkt i ärendet beslöt landstinget avböja landskapsnämndens framställning.

Senare har emellertid den 12 augusti 1939 emanerat landskapslagen om organisation av brandväsendet i Mariehamns stad.

Då frågan om organisationen av brandväsendet på landsbygden genom föreliggande petition ånyo aktualiserats finner finans- och ekonomiskommittén, att de synpunkter, vilka åberopats i lagutskottets ovanstående betänkande, åtminstone endels allt fortfarande äga tillämpning. Sålunda komme en på grundvalen av ny lagstiftning företagen organisation av brandväsendet att ställa synnerligen stora anspråk på kommunens ekonomi. Då erfarenheten ger vid handen, att eldsvådor äro rätt sällsynta på landsbygden, och då de därstädes verkande frivilliga brandkårernas effektivitet alltjämt utvecklas, finner utskottet anledning giva uttryck åt tvivelsmål, huruvida de genom den avsedda ny-lagstiftningen tillkommande kostnaderna vore påkallade av något verkligt behov. Ifråga åter om det förebyggande brandskyddet förmodar utskottet, att detta skulle, såvitt gäller bebyggda samhällen, bäst kunna tillgodogöras genom antagandet av en byggnadsstadga för landskommunerna.

Likväl anser utskottet frågan om upprätthållande av ett effektivt brandskydd så betydelsefull, att behovet av lagstiftning på området under alla omständigheter bör undersökas, likaså sättet, på vilket ett förebyggande brandskydd lämpligast bör anordnas. Fördenskull vill utskottet ej heller, oaktat ovan uttalade tvivelsmål, föreslå avböjande av den föreliggande petitionen.

Med hänsyn till vad här framhållits får utskottet vördsamt föreslå

att ärendet remitteras till landskapsnämnden, som uppmanas undersöka behovet för landskommunerna av lagstiftning på brandväsendets område, varvid särskild börde beaktas, huruvida det förebyggande brandskyddet kan tillgodoses endast genom antagande av byggnadsstadga för landsbygden, samt att i sinom tid föreläggas landstinget utlåtande och erforderliga förslag.

Mariehamn den 20 februari 1942.

På finans- och ekonomiskommitténs vägnar:

Karl Aug. Helin

A. E. Rasmussen

Närvarande i utskottet ordföranden Helin samt ledamöterna K. J. Blomroos, Erik Eriksson, Paul Paulsson och Axel Åkerfelt.